

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

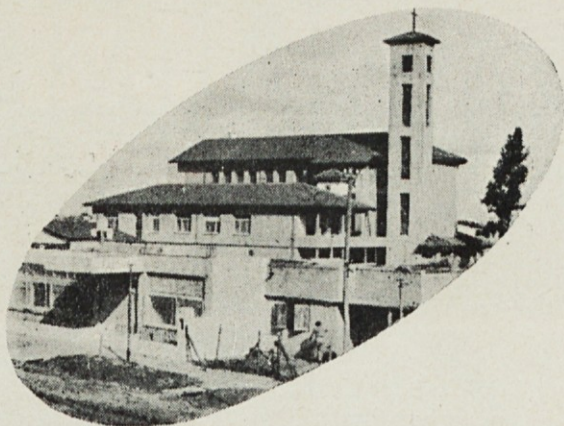
1966

- XL -

6

SVET KRISTUSUI
KRISTUSA SVETUI

Za vzdrževalnino gojencev „Baragovega misijonišča“

10 glavníc po 1.000 dolarjev — to bi pomenilo kapital, iz katerega obresti bi „Baragovo misijonišče“ lahko stalno vzgajalo po deset gojencev za misijonski poklic!

Mnogo je že duš ali skupin, ki so razumele naš klic po tovrstnem sodelovanju in nam poslale svoj prispevek v eno ali več vzdrževalnin. Navajamo spet nekaj takih tako dobrodošlih darov:

- Mary Turner, Chicago, U.S.A., „V proglositev Barage blaženim“, 25 dolarjev.
Franc Vrabec, Avstralija, „V čast Mariji, Kraljici misijonov“, 220 dolarjev.
Alojz Gruntar, Toronto, Kanada, „V spomin škofa Rožmana“, 10 dolarjev.

Iskrena hvala in srčni Bog plačaj vsem darovalcem!

Tako je zdaj položaj vzdrževalnin takle:

1. — V čast Odršeniku sveta, 2.000 pesov in 80 dolarjev.
2. — V čast Mariji, Kraljici misijonov, 450 dol. in 10.000 Lir.
3. — V čast apostolu narodov, sv. Pavlu, 45 dolarjev.
4. — V čast zaveznikom misijonov, sv. Frančišku Ksaveriju in Mali Tereziki, 105 dol.
5. — V čast sv. Vincenciju Pavelskemu, 320 dolarjev.
6. — V proglositev Barage blaženim, 285 dolarjev.
7. — V dvig škofa Slomška na oltar, 2.500 lir in 50 dol.
8. — V spomin škofa Rožmana, 410 dolarjev.
9. — V spomin padlim domobrancem, 150 dolarjev.
10. — V zahvalo slovenskim misijonarjem, 33.000 lir in 100 dol.

Vse, kar se je doslej v ta namen darovalo, znese nad 2.000 dolarjev; torej smo z združenimi močmi presegli že dve vzdrževalnini! Misijonski prijatelji, ogrejte se še Vi! Tudi skromne vsote so dobrodošle in hvaležno sprejete! Iz malega raste veliko!

AD GENTES

MISIJONSKA DEJAVNOST CERKVE

PAVEL ŠKOF

služabnik božjih služabnikov
z očeti svetega cerkvenega zbora
v večen spomin

ODLOK

○

MISIJONSKI DEJAVNOSTI CERKVE

(Nadaljevanje)

4. poglavje

○ misijonarjih

23. Dasi pripada vsakemu izmed Kristusovih učencev naloga, da širi vero, kolikor mu dajejo možnosti,¹ pokliče Gospod Kristus zmerom izmed učencev tiste, katere hoče, da bi bili z njim in da jih pošlje pridigat ljudstvom (pr. Mk 3, 13 in sl.). Zategadelj vzbuja Sveti Duh, ki v dobro porazdeljuje darove, kakor hoče (I Kor 12, 11), misijonski poklic v srcih nekaterih ljudi in obenem postavlja v Cerkvi ustanove,² katerih naloga je evangelizacija; čeprav je le-ta skrb celotne Cerkve, jo te ustanove prevzemajo kot lastno poslanstvo.

V posebni poklic so pozvani tisti, ki so obdarovani s primerno naravno podlago, s talenti in razumom in so se pripravili za misijonsko delo,³ pa naj bodo domačini ali tujci, duhovniki, redovniki in laiki. Pošilja jih zakonita oblast in jih odloči za nalogo, katero morajo izvršiti (pr. Ap. dela 13, 2); zaradi vere in pokorščine gredo kot služabniki evangelija nasproti tistim, ki so daleč od Kristusa, „da bi bila daritev narodov sprejeta in posvečena v Svetem Duhu“. (Rim 15, 16)

24. Človek, ki ga Bog pokliče, se mora odzvati tako, da se popolnoma posveti evangeliju in ne sledi ne mesu ne krvi (pr. Gal 1, 16). Ta odgovor pa je mogoč edino po spodbudi in moči Svetega Duha. Izbrani človek vstopi v življenje in poslanstvo Tistega, ki „se je izničil in si privzel podobo hlapca“ (Fil 2, 7). Za življenje, ki ga naklada njegov poklic, mora zaradi tega biti pripravljen na odpoved samemu sebi in vsemu, kar je dotlej bilo njegovo, in „vsem postati vse“ (I Kor 9, 22).

Ko ljudstvom oznanja evangelij, naj z zaupanjem posreduje poznanje skrivnosti Kristusa, po katerega zapovedi deluje; v Njem naj si zatorej drzne govoriti, kot je primerno (pr. Ef 6, 19 in sl.; Ap. dela 4, 31), in naj ga ne bo sram pohujšanja križa. Hodeč po sledovih krotkega in iz srca ponižnega Učenika, naj razglašča, kako je njegov jarem sladak in njegovo breme lahko (Mt 11, 29 in sl.). Z resnično evangeljskim življenjem,⁴ z velikim potrpljenjem, z velikodušnostjo, z ljubeznivostjo, z nehlinjeno ljubeznijo (pr. II Kor 6, 4 in sl.) naj pričuje o svojem Gospodu, če treba, tudi s prelito krvjo. Boga bo prosil za krepost in moč, da odkrije, kako se v veliki izkušnji nasprotovanj in najhujše bede nahaja obilje veselja (pr. II Kor 8, 2). Dobro naj se zaveda, da je pokorščina posebna krepost služabnika Kristusovega, ki je človeški rod odrešil po svoji pokorščini.

Glasniki evangelija se morajo dan za dnem prenavljati v duhu (pr. I Tim 4, 14; Ef 4, 23; II Kor 4, 16), da ne zanemarijo milosti v sebi. Škofje in predstojniki naj v določenih časih misijonarje zbero, da se prenove v apostolski službi, okrepljeni z upanjem svojega poklica; v ta namen naj se postavijo primerna poslopja.

25. Za tako imenitno delovanje se mora bodoči misijonar pripraviti s posebno duhovno in moralno vzgojo.⁵ Biti mora pripravljen na to, da daje pobude, vztrajen v izboljševanju ustanov, stanoviten v težavah, s potrpljivim in krepkim duhom mora prenašati samoto, utrujenost, neplodno delo. Ljudem naproti bo hodil z odprtim razumevanjem in srcem; radovoljno bo sprejemal naložene naloge; velikodušno se bo prilagajal tujim šegam in raznolikim razmeram ljudstev; v medsebojni ljubezni in složnosti bo pomagal in sodeloval z brati in z vsemi, ki se posvečajo istemu delu, tako da bodo skupno z verniki imeli, posnemajoč apostolsko občino, eno samo dušo in srce (pr. AD 2, 42; 4, 32).

V teh duševnih naravninah naj se vestno uri že v dobi formacije; goji, dviga in hrani naj jih duhovno življenje. Misijonar bodi poln žive vere in neomajnega upanja, naj bo moč molitve; gori naj v duhu moči in ljubezni in zmernosti (pr. II Tim 1, 7); navadi naj se zadoščati sam sebi (pr. Fil 4, 11); v svojem telesu naj v duhu žrtve nosi Kristusovo smrt, zato da bo v tistih, h katerim je poslan, delovalo Jezusovo življenje (pr. II Kor 4, 10 in sl.); v vnemi za duše naj se použiva in daje do izčrpanosti (pr. II Kor 12, 15 in sl.), da bo „po vsakodnevnem izvrševanju svoje službe rasel v ljubezni do Boga in do bližnjega“.⁶ Poslušen Kristusu in Očetovi volji bo tako nadaljeval svoje poslanstvo pod hierarhično oblastjo Cerkve in bo sodeloval v skrivnosti odrešenja.

26. Ti, ki so poslani med razna ljudstva, naj se kot dobri Kristusovi služabniki hranijo „z besedo vere in pravega nauka“ (I Tim 4, 6), ki jo bodo jemali predvsem iz svetega pisma; razmišljali bodo o skrivnosti Kristusa, katerega glasniki in pričevalci bodo.

Tako morajo torej vsi misijonarji — duhovniki, redovniki, redovnice, laiki — biti v skladu s svojim položajem pripravljeni in oblikovani, da se ne bi

čutili nesposobne spričo zahtev svoje bodoče dejavnosti.⁷ Že od početka je treba njihov študij urediti tako, da bo obsegal vesoljnost Cerkve in raznolikost narodov. To je v korist ne le strokam, po katerih se pripravljajo na izvrševanje svoje službe, temveč tudi ostalim vednostim, ki se jih s pridom nauče, da bodo imeli splošen pojem o narodih, o kulturah, o verskih, tako v preteklosti kot v sedanjem času. Kdor gre v drugo deželo, naj visoko ceni njeno izročilo, jezike in navade. Bodoči misijonar se mora posvetiti misijonološkemu študiju, to se pravi: poznati mora cerkveni nauk in določbe o misijonskem delu, vedeti, katera pota so znanivci evangelija v stoletjih prehodili; seznaniti pa se mora tudi s sodobnim položajem misijonov in z metodami, ki danes veljajo za najbolj uspešne.⁸

Čprav mora ta celotna vzgoja biti prežeta z dušnopastirsko vnemo, je potrebno dati še posebno in urejeno apostolsko formacijo in to v nauku in v praktičnih vajah.⁹

Veliko število redovnikov in redovnic naj bo dobro poučenih in pripravljenih v katehistični stroki, da lahko bolje sodelujejo v apostolatu.

Tudi tisti, ki se začasno pridružijo misijonskemu delu, si morajo pridobiti svojemu položaju primerno formacijo.

Vso to formacijo je treba izpopolniti v deželah, kamor so poslani. Misijonarji naj torej obširneje poznajo zgodovino, družbeno zgradbo in običaje ljudstev, naj se poglobe v нравni red in verske predpise ter v najgloblje predstave, ki so jih domačini izoblikovali o Bogu, o svetu in o človeku.¹⁰ Jezikov naj se nauče tako dobro, da se jih bodo mogli posluževati gladko in lepo in bodo tako laže našli dostop do človeških umov in src.¹¹ Razen tega naj bodo primerno uvedeni v krajevno pastoralne potrebe.

Nekateri pa naj se pripravijo bolj temeljito na misijonoloških inštitutih in drugih fakultetah ali vseučiliščih, da bodo svoje posebne naloge¹² lahko učinkoviteje opravljali in s svojim znanjem pomagali ostalim misijonarjem pri misijonskem delu, ki nudi v naši dobi toliko težav in olajšav. Zelo je želeli, da bi pokrajinske škofovske konference razpolagale z mnogimi takimi strokovnjaki in da bi v težavah svojega delokroga učinkovito uporabljale njihovo vednost in izkušnje. Ne sme tudi manjkati takih, ki se znajo dovršeno posluževati tehničnih inštrumentov in sredstev javnega obveščanja, katerih veliko vrednost morajo vsi ceniti.

27. Vsega tega posamezniki ne morejo uspešno doseči, dasi je z vseh gledišč potrebno vsakomur, ki je poslan med narode. Ker misijonskega dela ne morejo opravljati posamezniki —kot to dokazuje izkušnja—, zato jih skupni poklic združi v ustanove, kjer se z združenimi močmi primerno vzgoje in opravljajo to delo v imenu Cerkve in po volji hierarhične oblasti. Omenjene ustanove so skozi dolga leta prenašale teže dneva in vročine, pa bodi da so se misijonskemu delovanju posvečale popolnoma ali pa le delno. Često jim sveta stolica zaupa obsežna ozemlja, da jih evangelizirajo; tam zberejo novo ljudstvo za Boga, krajevno Cerkev, ki se pridruži svojim lastnim pastirjem. Cerkve, ustanovljene z njihovim znojem in včasih z njihovo krvjo, njihovo go-

rečnostjo in izkušnjami, bodo v službi bratskega sodelovanja v dušnem pastirstvu in v izvajanju posebnih nalog za občī blagor.

Včasih je v kakšni pokrajini prevzeti bolj nujna dela, na primer evangeliziranje skupin ali plemen, katera zaradi izrednih okoliščin še niso sprejela evangeljskega oznanila ali pa so se mu do zdaj upirala.¹³

Če je potreba, naj bodo pripravljene, da s svojo izkušnostjo pomagajo in oblikujejo tiste, ki se začasno posvete misijonskemu delovanju.

Iz teh razlogov in zato, ker je še mnogo ljudstev, ki jih je privedi h Kristusu, so misijonske ustanove še vedno neobhodno potrebne.

(Sledi)

Prevedel prof. Alojzij Geržinič

---

¹ Dogm. konst. *Lumen gentium*, 17.

² Z nazivom „ustanove“ se razumejo redovi, kongregacije, ustanove in družbe, ki delujejo v misijonih.

³ Prim. Pij XI, *Rerum Ecclesiae* (AAS 1926, 69-71); Pij XII, *Saeculo exeunte* (AAS 1940, 256); *Evangelii praecones* (AAS 1951, 506).

⁴ Pr. Benedikt XV., *Maximum illud* (AAS 1919, 449-450).

⁵ Prim. Benedikt XV., *Maximum illud* (AAS 1919, 448-449); Pij XII., *Evangelii praecones* (AAS 1951, 507). Pri vzgoji misijonarjev-duhovnikov je upoštevati tudi to, kar predpisuje odlok 2. Vatikanskega koncila *De institutione sacerdotali*.

⁶ Dogm. konst. *Lumen gentium*, 41.

⁷ Prim. Benedikt XV., *Maximum illud* (AAS 1919, 440); Pij XII., *Evangelii praecones* (AAS 1951, 507).

⁸ Benedikt XV., *Maximum illud* (AAS 1919, 448); odlok sv. kongregacije za širjenje vere 20. maja 1923 (AAS 1923, 369-370); Pij XII., *Saeculo exeunte* (AAS 1940, 256); *Evangelii praecones* (AAS 1951, 507); Janez XXIII., *Princeps pastorum* (AAS 1959, 843-844).

⁹ Odlok *De institutione sacerdotali*, 19-21; apost. kont. *Sedes Sapientiae* s splošnimi pravili.

¹⁰ Pij XII., *Evangelii praecones* (AAS 1951, 523-524).

¹¹ Benedikt XV., *Maximum illud* (AAS 1919, 448); Pij XII., *Evangelii praecones* (AAS 1951, 507).

¹² Prim. Pij XII., *Fidei donum* (AAS 1957, 234).

¹³ Prim. *De ministerio et vita praesbyterorum*, 10, kjer se govori o škofijah, o osebnih prelaturah in sličnem.

Ljudje ne potrebujejo samo kruha za telo, ampak tudi za dušo; želimo si resnice in ljubezni. Zato pa so nam tako potrebni delavci v božji službi, oznanjevalci miru in pričevalci ljubezni. To so misijonarji, redovniki, redovnice in laični apostoli. Bog daž, da bi bila ta naša prošnja uslišana!

(Črni škof iz mesta Leopoldville po proglasitvi neodvisnosti)

DIALOG SEGA V GLOBINO

Franc Sodja, C.M.

Danes po vsem svetu moremo zaslediti veliko pisanja in govorjenja o dialogu in preustvarjanju človeške miselnosti v nekaj novega, boljšega. Ogromen procent tega govorjenja in pisanja gre v prazno, ker nima globine. In beseda dialog postaja včasih že sumljiva in dobiva celo slab prizvok. Cerkev s svojimi najbolj prodornimi in resnimi teologi gre svojo pot naprej. Odprla se je vsemu svetu, hoče razgovor, ne glede na to, kdaj in kako bo ta razgovor prinesel uspeh. Jasno je danes eno: v „geto“ zaprta Cerkev, pa naj bo še tako visoko spoštovana, ne more pastorirati sveta. Ni pa njen klic k dialogu prazna fraza ali poulični šlager. Zato kliče h globini. In to delo opravljajo ne le prodorni škofije, ampak morda še bolj — ker so pač v vsem življenju globokemu študiju posvečeni — bogoslovni učenjaki.

Veliko zadovoljstvo je vzbudila nova revija, ki so jo začeli izdajati v Nemčiji. Posvečena je vprašanju bogoslovne znanosti, ki naj se zakorenini v posamezne kulture tako imenovanih misijonskih narodov. Koncil je dal za to delo ogromno pobudo, dasi je misel že stara. Kdaj so že indijski bogoslovci izrazili željo, da bi se vse bogoslovje presadilo iz aristotelo-tomistične baze na prastaro indijsko filozofijo. Podobno je izrazil željo po tej transplantaciji afriški bogoslovec: „Dajte nam (zapadnjaki namreč) najboljše, kar imate v svoji teologiji, in čakajte, čakajte, da bo pri nas iz tega zraslo nekaj novega.“ Misel je jasna: božja beseda ni samo za evroameriško kulturo, ampak za vse omike. In s tem je začet najgloblji prelom z bližnjo preteklostjo, ki je z misijonskim delom družila evropsko kulturo ali drugače povedano: s krščanstvom prinašala evropsko omiko. Tako smo prišli na mrtvo točko in domačinom ob vsem gorečem oznanjanju evangelija ostali tujci. Da božja beseda postane domačinom domača, jo bo treba odeti v domačo obleko. In nova revija je že s prvo številko začela to delo. Naslov prvega zvezka je: Problem domačega bogoslovja. In revija v celoti ima naslov: „Theologische Stimmen aus Asien, Afrika und Lateinamerika“. Po želji in zamisli izdajateljev naj bi ta proučevanja pomagala, da bi se „zapadni teologi, ki jim je lasten kritičen monolog, povzpeli do dialoga“.

Če bi kdo sodil, da je ta premik Cerkve v dialog taktični maneuver, se varaj. Tega so zmožni in kaj takega si lahko privoščijo komunisti. Tu gre pa za najgloblje vprašanje, kako „utelesiti“ božjo besedo v kulturah posameznih narodov. Vsi „izmi“ so prehodnega značaja, tudi komun-„izem“. Kar pa bo ostalo, je v Kristusovo skrivnostno življenje zajeto človeštvo. In zaradi tega človeško-božanskega cilja je Cerkev napovedala dialog. Cerkev ga gleda iz božje perspektive. Zato je razumljivo, da ga ne moremo razumeti, če ga gledamo iz ozkega človeškega gledišča.

Prav misijonska zgodovina dokazuje, kako je celo tako idealno delo kot misijonsko kdaj neplodno in vodi v slepo ulico, če tega ne upošteva. V bližnji preteklosti so misijonarji prišli do spoznanja, da je bilo misijonsko delo

zadnjih dvesto let presajanje evropske kulture v misijonski svet, namesto da bi bilo zakoreninjanje evangelija in Cerkve v kulture tamkajšnjih narodov. Bolje povedano: pozabili so, da mora božja beseda pognati korenine v kulturi misijonskih narodov; ali še boljše in točneje povedano: da mora Beseda biti „utelešena“ v teh narodih. In to je prav Skrivnostni Kristus, ki živi v vidni Cerkvi. Torej smo besedo „adaptacija - prilagojevanje“, ki se je v misijonskem slovstvu veliko uporabljala, zamenjali z globjo „inkarnacija - utelešanje“ in s tem tudi dali ciljem dialoga najgloblje vsebino.

Zato je Cerkev začela dialog celo z nekrščanskimi verstvi, da odkriva v njih drobce resnice. Na teh hoče zidati naprej vso božjo resnico. Prej pa so misijonarji zaradi zmot v nekrščanskih verstvih zavračali tudi resnico, ki se je v njih skrivala; in še več: v celoti so zavračali vso njihovo kulturo. Tako se je idealno misijonsko delo pregrešilo nad božjim delom samim. To je jasno povedal koncil posebno v misijonskem odloku. Najprej je treba imeti spoštovanje do vsega, kar je Bog stoletja in tisočletja gradil v teh narodih. In na teh — božjih — temeljih naj gradnjo nadaljujejo misijonarji.

Prav tu — v misijonih — se nam odpira važnost in veličina pa tudi globina dialoga. In če bi to enkrat dodobra doumeli, se ne bi spozabljali in spotikali nad besedo samo, še manj nad tem odločnim stališčem pokoncilske Cerkve.

Misijonska dejavnost ni nič več in nič manj kot razodevanje božjega načrta... Temu, kar je kot skrivna navzočnost Boga v narodih že bilo resnice in milosti, odjemlje zločeste okužbe in vrača njegovemu tvorcu Kristusu. In tako to, kar je dobrega vsajeno v srcu in umu ljudi ali v domačih obredih in kulturah narodov, ne le ne pogine, temveč se pozdravi, povzdigne in spopolni v božjo slavo... Na ta način je misijonska dejavnost usmerjena v eshatološko polnost, po njej se širi božje ljudstvo, se posvečuje skrivnostno Telo do mere polne starosti Kristusove...

..Misijonarji naj se priznajo za člane skupine ljudi med katerimi žive, naj se udeležujejo kulturnega in družabnega življenja, naj se udomačijo v narodnih in verskih tradicijah, naj veselo in spoštljivo odkrivajo semena Besede, ki so v njih skrita, naj spoznajo ljudi, med katerimi žive, in naj občujejo z njimi, da v adkritem in potrpljivem dialogu spoznajo bogastvo, ki ga je ljudstvu namenil nad vse darežljivi Bog.

Iz koncilskega misijonskega odloka

PRIČEVANJE KRVI

Na grobu Ernesta Psyharija so vklesane pomembne besede: „Kri mučencev je več vredna kot črnilo učenjakov.“ Drugi mislec, Pascal, pa je zapisal, da rad verjame veri, katere apostoli so pripravljani prelivati kri kot pričevanje za njeno resničnost.

Apostoli, ki so šli za Odrešenikom sveta, so povsod pridigali „Jezusa Kristusa in to križanega“. Njihova pridiga pa je bila najmočnejša takrat, ko so svojo kri pomešali s krvjo Mučenca na Kalvariji in svojo krvavo daritev življenja z njegovo.

Vesoljna Cerkev je podobna gorčičnemu zrnu... Toda Cerkev je čudna bilka. Zalivati jo je treba, da se uspešneje razvija in da lahko vsi narodi prebivajo v njenih vejah. Prvi jo je zalil Jezus Kristus s svojo odrešilno krvjo. Kdo se bo čudil, če so v vsej zgodovini tudi njegovi apostoli s svojo krvjo zalivali njene korenine?

Zdi se, da je — razen Rima — Kitajska tista dežela, kjer je bilo v zgodovini največ krvavih preganjanj, posebno v 17. stoletju in v začetku našega

stoletja, ko je bilo severozahodno od Pekinga umorjenih čez 1000 kristjanov, v drugi pokrajini pa skoraj 2000.

Znameniti mučenec je msgr. Hamer. Kot predstojnik je svoje misijonarje poslal na varno pred preganjalci, sam pa je ostal, starček, pri tistih vernikih, ki niso zbežali. Čez nekaj dni so ga ujeli, ko se je pripravljaj na daritev sv. maše. Odsekali so mu prste na desni roki, zvezanega so vlačili po ulicah, trgali mu kožo in meso do kosti, odrezali ušesa, nos, roki, nogi, ga živega žgali, mrtvo telo presekali na dvoje in mu iztrgali srce...

Eden najbolj znanih mučencev na Kitajskem je bl. Teofan Venard, apostol z izredno nežnim srcem in odločno voljo.

V Tong-Kongu je pisal svoji sestri v Evropo pismo. Napisano je bilo v ujetniški kletki in se glasi:

„Draga sestra, zdaj, ko se približuje moj zadnji dan, ti želim poslati posebne pozdrave. Ko sem prebrodil morja in prišel na Kitajsko, da s svojim znojem in krvjo napojim njena tla, so me tvoja pisma vedno krepila in bodrila. V najbolj usodnih trenutkih, pred samim žrtvovanjem življenja, mi slim nate.

Blizu je polnoč. Okrog moje lesene kletke so zapičena kopja in meči. Od časa do časa straža udarja v boben, ki označuje nočne ure.

Vsak dan pričakujem svojo obsodbo. Mogoče me bodo jutri odpeljali v smrt. Ali ne bo to srečna smrt? To je zaželena smrt, ki mi odpira vrata večnosti. Verjetno mi bodo odsekali glavo. Ali ni to slavna sramota, katere nagrada so nebesa? Ob tej vesti boš zajokala — toda od sreče. Glej odslej svojega brata, kako mu je glava venčana z mučeniškim vencem, v roki pa mu je palma zmage. Še malo in moja duša bo končala svojo borbo. Grem v nebesa, dospel bom v domovino, dosegel bom zmago. Prišel bom v izbrani dom. Videl bom lepote, ki jih človeško oko še ni videlo, užival bom radosti, ki jih srce še ni nikdar okusilo.

Toda pred tem je potrebno, da pšenično zrno zmeljejo, da grozd stisnejo. Želim biti kruh in vino po volji nebeškega Očeta. Zaupam v Odrešenikovo milost. Zbogom!

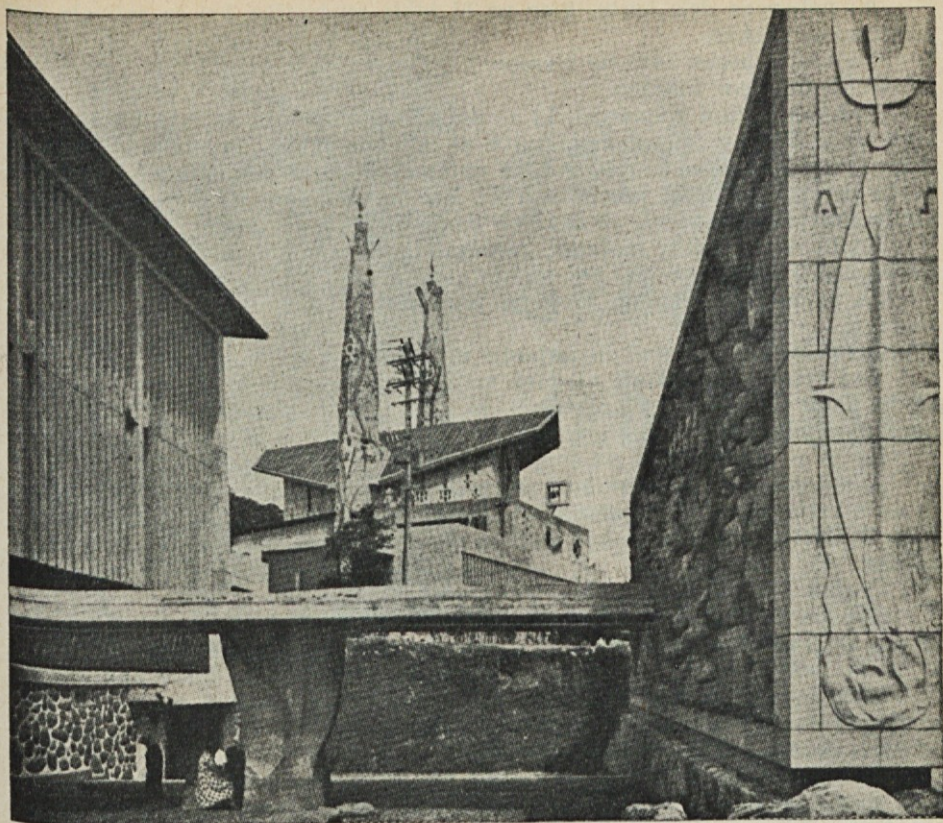
Tvoj brat Teofan“

Druga dežela, ki je imela zelo veliko število mučencev, je Japonska. Tja je prinesel luč svete vere sv. Frančišek Ksaverski, toda proti koncu 16. stoletja se je nad mlado krščansko skupnostjo razbesnela nevihta. Znana je skupina japonskih mučencev, ki so jih pribili na križ.

Poljski jezuit p. Albert Mencinski je kot ujetnik pred svojo mučeniško smrtjo potoval na Japonsko. Njegovo zadnje pismo nam razodeva notranje razpoloženje apostola, ki je poklican, da naj da pričevanje krvi:

„Pošiljam vam svoj zadnji zbogom v tem življenju. Gospod me že kliče, naj nesem težo njegovega križa, naj umrem na področju, ki je orošeno s krvjo njegovih hrabrih apostolov. Po poti čez ocean, po tolikih nevarnostih na kopnem in na morju, potem ko sem bil ujetnik Nizozemcev, po vseh drugih nevarnostih, ki sem jih prejel zaradi Jezusovega imena, po vsem tem, glejte, kakšna smrt me zdaj čaka! Res je silno okrutna: objemam jo z veseljem, ker mi prinaša večno življenje. Še nekaj dni in stopil bom v borbo s tiranom duš. Pojavili se bomo, da bomo tam izpovedali ime Gospoda Jezusa Kri-

Cerkev nagasaških mučencev.

stusa, pred tiranom, ki je pijan od krvi mučencev... Že prihajajo pred moje oči verige, ogenj grmade, železne ščipalke, igle pod nohti, križ, meč in druge strašne iznajdbe. Kar naj pridejo, kar naj pridejo vsa peklena sredstva za mučenje, samo da bom končno užival pri Jezusu Kristusu! Mučenje? Pa to je venec, ki je že dolgo pripravljen za mojo dušo! Mučenje me privlači, ne pa odbija. Blagrujte me, veselite se z menoj, ker hoče Gospod orositi ta vrt na Daljnem vzhodu s krvjo, ki je prišla s severa in v zadoščenje za moje grehe... Nihče ni nikdar tako hrepenel po oblasti, kot si jaz želim, zaradi Jezusa, biti v rokah krvnikov. Nihče si ni bolj vneto prizadeval za časti tega sveta in prazno bogastvo, kot si jaz želim trpeti za svojega Gospoda.

Zbogom tisočkrat!

Na Filipinih, na poti na Japonsko, vaš služabnik v Jezusu Kristusu, določen za smrt

Albert Mencinski“

Ni nobenega dela sveta, kjer ne bi tekla mučeniška kri in zalivala rast Kristusove Cerkve.

Največji apostol severne Evrope, sv. Bonifacij, je bil z 32 prijatelji ubit od divjih častilcev malikov.

Takoj s prvimi Evropejci, ki so odkrili Ameriko, so šli tudi misijonarji. Osvajanje duš na novem kontinentu pa ni bilo lahko. Posebno ganljiva je smrt Ignacija Azeveda in 40 mladih redovnikov, ki so jih napadli krivoverci, ko so potovali na ladji proti Braziliji. Vse te mlade apostole, polne gorečnosti in nesebične ljubezni, so okrutno umorili.

Znani so kanadski mučenci, mučenci iz Koreje in Indokine, Ugande in Severne Afrike...

Za pričevanje z lastno krvjo je potrebna velika notranja moč. Potrebni so vzori.

Jezus Kristus je prvi in največji mučenec

Pod križem pa je stala njegova mati. Svoje oblačilo je orosila z Jezusovo krvjo. Tudi zdaj pomaga apostolom, ki bela oblačila pomakajo v Kri nedolžnega Jagnjeta, Odrešenika sveta.

Ko je p. Macé stopil na svoje misijonsko področje, je vesel vzkliknil:

„Na tej zemlji, kjer se bom izčrpal in umrl, se danes kot z vrha grmade ali s križa po rokah brezmadežne Marije kot tvoja žrtev darujem tebi, moj Bog. O Marija, skrbi zame kot mati za otroka pa tudi kot kraljica za svojega vojaka.“

Teofan Venard se je takole priporočil Mariji:

„Ko bo moja glava padla pod rabljevo sekiro, sprejmi, o Mati brezmadežna, svojega služabnika kot zrel grozd, ki je padel pod ostrino, in kot rožo, ki se je razcvetela v tvojo čast!“

1900. leta je Cerkev proglasila za blažene 26 tonkinških mučencev. Bil so skoraj vsi spreobrnjenci, pripravljani na vsako žrtev. Niso hoteli odpasti od vere, čeprav so jih mučili. Nепrestano so molili rožni venec.

Obsodili so jih na smrt in peljali ven iz mesta. Prišli so do kapelice, kjer so se navadno zjutraj in zvečer zbirali k molitvi rožnega venca. Vodja obsojencev je zaprosil, naj jim dopustijo pri kapeli kratko molitev.

Marijini častilci so stopili pred Marijino sliko in kleče molili. Kmalu so jih nagnali naprej.

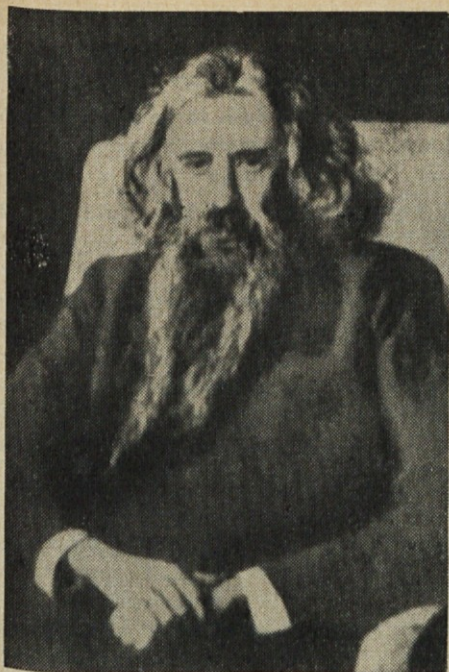
„Dovolite mi, da vzamem s seboj križ z oltarja,“ prosi krščanski voditelj. Visoko dvigne znamenje križa, s Križanim, obrnjenim h tistim, ki so mu sledili. S pogledom, uprtim v Križanega, so junaško stopali na morišče.

Še nikdar niso tako navdušeno molili rožnega venca kot na tej zadnji življenjski poti. Marijino ime se je razlegalo ob cesti. Vse dele rožnega venca so zmolili, vse skrivnosti premislili. Žalostne so jih učile sprejemati trpljenje skupaj z Marijo, vesele so jim dvigale oči v kraj Kristusove in Marijine slave.

Šele takrat, ko je kri zalila smrtne rane in so prenehala biti srca apostolov, se ni več slišalo ime tiste žene, ki je Kraljica mučencev.

*O. Jože Kokalj, S. J.
„Kraljica dveh svetov“*

RDEČA GROZA NAD RUSIJO

Franc Sodja CM

Vladimir Solovjev.

Široko je razprl oči veliki Rus Vladimir Solovjev, bila je vizija tik pred smrtjo: „Slišim odmev groma; Rusijo čaka strašno zlo.“

Kmalu je prišlo zlo, ki ga je njegov občudovavec Dostojevski napovedal v svojih romanih. „Oni mislijo pravično urediti življenje, toda ker so zavrgli Kristusa, bo konec ta, da bodo preplavili svet s krvjo. . . In če se drugi narodi zdaj umikajo trojki, ki kakor brez glave slepo drvi tjavdan, se morda nikakor ne umikajo iz spoštovanja do nje, ampak iz groze. Pomnite to. Iz groze in morda tudi iz mržnje do nje.“

Prerokbe obeh so se uresničile. Rdeča groza je pljusnila preko mej „svete Rusije“ in narodi se pobesneli rdeči trojki umikajo. S tem dejstvom računa tudi Cerkev in je ob času koncila dobro pregledala svetovni zemljevid. Med njimi, koncilskimi očeti, so bili možje, ki so desetletja preživljali to grozo in jo v svojih kosteh prinesli v svobodo tujine.

Zaskrbljenost za svet se ni omejila le na svobodne dežele, ki še niso pod komunističnim jarmom, ampak je z vso ljubeznijo objela vse tiste „ponižane in razžaljene“, ki v notranji muki, dostikrat čisto osamljeni, že desetletja preživljajo krvavi dialog z brezboštvo. Ponovno je Cerkev z globokim poklonom počastila Cerkev v stiski, v upanju, da bo tam dobljena bitka za Kristusa. Prav kakor je napovedal Dostojevski: „Verige bomo nosili in svobode ne bo, a tedaj

v svojem velikem gorju, bomo znova vstali v radost... Ako preženejo Boga z zemlje, ga bomo mi srečali pod zemljo. In tedaj bomo mi, podzemski ljudje, iz neder zemlje zapeli tragično himno Bogu, pri katerem je radost.“

Polni so bili Kristusa in njegove ljubezni ti čudoviti Rusi. In to je dediščina, ki je pregnana v podzemlje moderne Rusije. A ne le smemo, moramo upati, da bo nekoč iz tega podzemlja vstala nova, krščanska Rusija.

To je treba imeti pred očmi, ko je s koncilom Cerkev napovedala dialog z vsem svetom. Ne motimo se! Cerkev bolj kot kdo drug ve, kaj se dogaja za železno in bambusovo zaveso. Ve tudi, da kričanje v svobodi ni nič v primeri s pričevanjem v suženjstvu. Že ponovno je obsodila zmoto, tudi na koncilu. V konstituciji „Cerkev v sodobnem svetu“ je napovedala dialog, a še prej je povedala jasno: ko Cerkev zavrača zmoto, tako nje korenine kakor veje, odkritosrčno izjavlja, da so vsi ljudje, pa naj bodo verni ali neverni, poklicani, da delajo za resnični napredek sveta, v katerem žive. Do tega pa ni moči priti brez odkritega in pametnega razgovora.“

V Cerkvi se ne vodi boj za čistost nauka, te bitke so že zdavnaj izvojevane. Zato koncil ni proglašal verskih resnic, ampak pregledal položaj, kako naj jih ponese v svet. Pastoralcija sveta, je bil namen koncila, in dialog s svetom ni drugega kakor sodobna oblika pastoralnega dela. Z njim stopa Cerkev iz zakristije na vse ceste sveta. V to misel je zajeto vse: delo za zedinjenje, misijonsko delo in delo med ateisti. Iz tega so nastala tri tajništva, ki naj posamezne odseke pastoralnega dela proučujejo in vodijo, vse pa vrhovna koncilaska komisija vsklada v celotni nastop.

Samo tako je mogoče prav razumeti tudi dialog, ki ga je napovedala in ga po tretjem tajništvu, ki mu je predsednik dunajski kardinal Koenig, že načela, dialog namreč z vsakršno obliko brezboštva, tudi s komunističnim svetom.

In komentar, ki ga je dal kardinal Koenig, je tale: „Tajništvo ne pripravljaja nobene vojne proti brezboštvu. Naš namen je, da sovražstvo na svetu manjšamo, ne pa večamo. Pač pa je naša naloga, da se poglobimo v študij tega pojava v današnjem svetu. Naj se na katoliških univerzah razpravlja tako o pojavu brezboštva kot takem kakor o sredstvih, ki jih za svoje širjenje porablja. Tajništvo si bo tudi prizadevalo, da v državah s komunističnim režimom pridobimo katoličanom kakor tudi pripadnikom drugih verstev svobodo.“

Stojimo pred težko nalogo. In tudi tvegano. Če se kdo tega zaveda, se zaveda Cerkev. A od načrta ne bo odstopila, četudi bo ponovno žela neuspehe, kajti pred njo je neizprosna dolžnost, da kot služabnica sveta reši narode pred propadom in jih prepoji z evangeljskim duhom. Rešiti je treba stiskane, spreobrniti zablodele, zediniti razdvojene. Cerkev ne more zaradi strahu, da jo bo kdo obsojal, ob stran postavljati Kristusovo nujno željo: Da bi bili vsi eno.

Mnogi so se vrgli na delo. Po napovedi lanskega občnega zbora jezuitov je pričakovati, da bodo med prvimi. In že samo delo, ki so ga opravili jezuiti vzhodnega obreda, je ogromno.

Ena ruskih cerkvá

Za dialog sta potrebna dva. In prvi cilj dialoga je spoznanje drug drugega. In če Cerkev po tolikih izkušnjah ve, da je včasih težko zaupati ali verjeti v iskrenost sobesednika, mora pred njim nastopiti z odkritimi kartami.

V ta namen, da z resnico dejanskega položaja pripravijo material za dialog, je skupina najboljših poznavavcev ateizma in posebej ruskega komunizma začela izdajati revijo „*Russia Cristiana*“. V posebni brošuri, ki je v četrti izdaji doživela lani 85.000 izvodov, so svetu odprli oči in podrli javno mnenje, da se je po Stalinovi smrti preganjanje nehalo. Dokaz, ki so ga podali samo s podatki ruskega časopisja, torej ateističnega, je pa tale: Stalin je zaradi druge svetovne vojne pritisk brezbožne propagande zrahljal in v tej odjugi je s pomlajeno silo vstajala iz katakomb pravoslavna ruska cerkev. Hruščov

pa je začel novo preganjanje, ki vsako leto bolj briše vidno cerkev z ruske površine. Da bo misel dokončana, je treba pristaviti važno opombo izdajateljev, da te ugotovitve ne povedo in ne morejo povedati, kaj se v tem novem preganjanju dogaja v podzemlju „svete Rusije“.

Groza v številkah

Naj številke same govore.

Glavni udarec je bil zadan cerkvam. Začeli so jih na veliko zapirati. Legalni razlog za to, da se kaka cerkev zapre, je hitro najti: če nima dosti vernikov, če so se v njej kršili državni zakoni, če je cerkev potrebno žrtvovati urbanističnim načrtom, če je potrebna popravila, če to terjajo državne koristi. . . In je dovolj, da več ljudi skupaj na to opozori in zahteva, da se cerkev zapre.

Tako je na „zahtevo delavcev“ samo v Ukrajini bilo leta 1960 zaprtih 500 cerkva. V enem samem mesecu (junij 1961) je bilo v Belorusiji zaprtih 300 cerkva, v Voloniji 180 cerkva in v Moldaviji 14 samostanov.

Če si hočemo predstavljati, kaj to pomeni, je treba primerjati te številke: leta 1917 je bilo v Rusiji 54.147 cerkva in 25.593 kapel. Po uradnem navajanju Sovjetov je bilo leta 1962 v Rusiji odprtih le 11.500 cerkva. Po poročilu moskovskega patriarhata je bilo v letu 1964 20.000 župnij. V enem samem letu pa so jih zaprli 8.500, torej skoraj polovico.

Isto se je godilo s samostani. Kratko samo tri letnice: leta 1917 je bilo 1.025 samostanov, leta 1958 70, leta 1962 pa 30. Med njimi so izginili stari, slavni samostani.

Veliko je bilo pritoževanja, ko je nastopil Hruščov, da moderni duhovniki skušajo znanstveno podpirati vero. Cerkve so se polnile tudi z mladino, duhovski naraščaj se je večal. Treba je bilo nekaj storiti. Če ne bo duhovnikov, tudi cerkve ne bodo potrebne. In začeli so zapirati semenišča. Leta 1917 je imela Rusija 57 velikih in 185 malih semenišč; leta 1959 je bilo le še 8 velikih semenišč, danes so samo še 3: v Moskvi, Leningradu in Odesi. Latinska in katoliška Cerkev vzhodnega obreda sta itak izginili. In katoličani v Litvi, ki so še leta 1940 imeli 4 bogoslovja, imajo zdaj le eno.

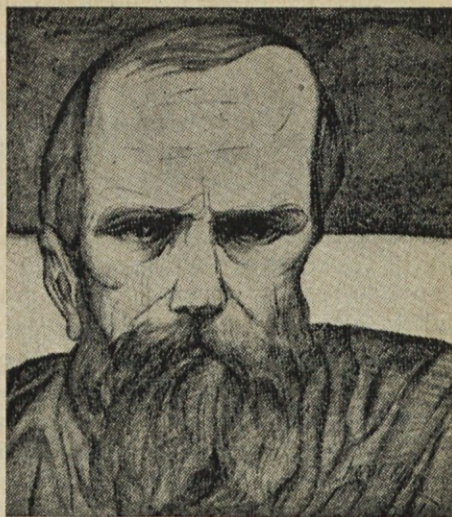
Od leta 1959 naprej je brezbožna propaganda vedno hujša. Zanj govore včasih lepo izražena gesla kot: „Plemenit in veličasten je poklic ateista, ko drugim pomaga, da najdejo pot v duhovno svobodo.“ In seveda brez vsakega pomišljanja vsa taka in včasih naravnost groba gesla izzvene v znani stavek „Vera je glavni sovražnik komunizma“.

Prva stvar je vzgoja apostofov brezboštva. V ta namen ustanavljajo ateistična središča in ateistične seminarje. Samo po sebi se razume, da v sleherni šoli uče ateizem. V šolskem letu 1962-63 je bilo 3.787 ateističnih središč in 7.109 seminarjev. Naslednje leto je bilo v teh študijskih centrih 90.000 slušateljev v Rusiji, 79.000 v Ukrajini, 12.000 v Belorusiji in 9.000 na Litvanskem.

Prav tako se je brezbožno časopisje v zadnjem desetletju neverjetno pomnožilo. Dočim je v letu 1954 izšlo 119 brezbožnih in antireligioznih knjig,

*Fjodor Dostojevski,
videc in prerok,
ponos „svete Rusije“,
eden največjih umetnikov
pisane besede
na svetu*

je leta 1962 izšlo 255 knjig, ki imajo izrecen namen širiti ateizem in pobijati vero. Ena glavnih revij za ateistično propagando "Nauka i religija" je od 70.000 izvodov leta 1959 narasla na 20.000 leta 1965.

V brezbožno propagando so vpreženi muzeji, gledališča, film in celo glasba. In že napovedujejo, da bo v bodočnosti televizija eno najmočnejših sredstev. Leta 1964 je bilo v prometu 70 filmov z izrecno ateistično vsebino.

Da so šole vzgojni zavodi ateizma, je razumljivo. „Učitelj mora biti borben, zgled boja proti veri.“ V letih 1960-62 so uvedle vse univerze fakulteto za znanstveni ateizem. Vsak študent medicine se mora odločiti: ali pusti vero, ali pa zapusti medicinsko fakulteto. Kajti zdravnik ni samo zato, da ozdravi telo, ampak da „zdravi tudi dušo“. In „kdor veruje, ne more poučevati v sovjetski šoli“. Da dobe izobražene ateiste, so začeli ustanavljati internate. Za letos so napovedali, da morajo organizirati toliko internatov, da bodo lahko vzgojili 2 milijona in pol gojencev.

Če bi dodali še organizacije kot so Komsomol, pionirji, sindikati in toliko drugih ustanov, bi se zgrozili ob silnem aparatu ateistične propagande.

Ponižani in razžaljeni

Kam so šli duhovniki zaprtih cerkva? Kje se zbirajo verniki? Kako je s Cerkvijo v podzemlju? Na ta vprašanja statistike ne odgovore. Le tu in tam je zaslediti v ruskem časopisju tožbe, kot so tele: nad 50 odstotkov otrok je krščenih in vsako leto jih je več; okrog 70 odstotkov delovnih ljudi, ki so stari nad 40 let, je vernih. Komsomolskaja Pravda (glasilo komunistične mladine) pa ne ve morda, da je tudi v statistiki brezvernih veliko Nikodemov.

Lani 15. decembra sta predsedstvu vlade SSSR poslala dolgo protestno pismo dva duhovnika pravoslavne Cerkve. Nista dala samo točnega podpisa, ampak tudi točen naslov. Prvi: N. I. Eschliman, Moskva K-25, Puškinova ulica 4 2, stanovanje 10; in drugi: G. P. Jakunin, Moskva K-62, Žukova ulica 7, stanovanje 13. V pismu navajata nepostavno preganjanje Cerkve, posebno v letih 1961 in 1964, ko je bilo zaprtih 10.000 cerkva, ko so pritiskali na duhovnike, vernike, krnili bogoslužje; in vse to, da se nadaljuje z isto silo. Kaj se je ali se bo zgodilo z duhovnikoma, ni znano. Verjetno bosta po svetu zaslovela, kot sta zaslovela književnika Kinjavski in Danijel. Kar pa preseneča, je to, da ju je Sveti sinod izobčil. Kajti tudi patriarhu in škofom sta poslala protestno pismo, v katerem jih dolžita, da zaradi svoje popustljivosti dajejo režimu pogum za vedno hujše preganjanje. V obeh pismih tudi jasno omenjata, da se zaradi tega Cerkev umika v katakombe.

V Rusiji se odigravajo silne stvari. Tragika je, da je zmota, prinesena s tistega Zapada, ki zdaj meče kamenje na ruski narod, postala v mysticizmu ruske duše „brezverna vera“ in je usužnjila narod, ki v svoji duši nikdar ne bo mogel živeti brez Boga.

Strahoviti boj, res krvavi dialog, ki se bije tod, je vreden pozornosti, občudovanja in podpore vsega sveta. Lepo so zapisali sodelavci „Cerkve v stiski“, v Koenigsteinu, na VIII. kongresu: „Vsak dan zvone zvonovi k angelovemu pozdravu. Mijlijoni so vsak dan potrebni naše molitve, da jih Bog osvobodi, da jih ohrani, da se jih usmili. Ob vsem tem molimo tudi za preganjavce vsak dan. Toda lačni, obupani, bolni, preganjanji, zaprti so potrebni vsak dan naše žrtve, naših naporov, odpovedi, našega truda, ki ga polagamo na božjo tehtnico... Če ne bomo posegli v ta vrvež, bo jutri morda prepozno za vse, ki danes še žive svobodno.“

To ima Cerkev pred očmi. Slediti njen korak, razumevati njene široke poglede in načrte, je danes naloga nas vseh. Smo v zgodovinski dobi, pa smo tudi pod zanesljivim vodstvom.

Morda bo prišel čas, ko bo svet spoznal, da je v svobodnem materializmu utonil čisti krščanski duh, ker ta „svobodni“ materializem pač ni vzbujal toliko pozornosti; da pa je nasprotno pod borbenim materializmom v strahotnem trpljenju rastel novi človek, prepričan kristjan.

Morda bodo takrat spet oživele Solovjeve besede: „Želim in pričakujem Rusijo, ki se bo bolj trudila, da bo poslušna Bogu, kakor pa da bi si pokoravala narode. Divno Rusijo si želim, da bi jo bolj zavidali, kakor se je plašili. Rusijo, ki bo bolj vplivala s svojo vero in ljubeznijo kot pa z orožjem. Rusijo, ki bi bila velika v tem, da bi kot apostol v svetu poveličeval vesoljno idejo Jezusa Kristusa in proslavila sveto in edino Cerkev Jezusa Kristusa: Cerkev, ki bi s pristopom Rusije postala polneje in očitneje katoliška.“

To je tista prerokovana „luč z Vzhoda“. Ko bodo iz katorge vstali ponižani in razžaljeni in nam odkrili Kristusov obraz čist in nepopačen, bomo morda osramočeni mi, samozavestni „pravoverni“ kristjani, ki smo v lagodonstvi materialističnega življenja prav ta obraz zmalčili.

JAPONSKA v PREMISLJEVANJA

O. Vladimír Kos DJ

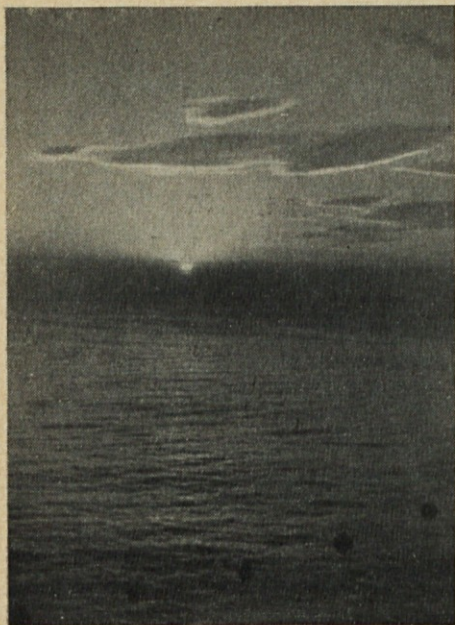
Brez razlage, brez krajšav in podatkov sledimo misijonarju.

Gora Fudži, silna in tiha oblikuje mišljenje Japoncev pod seboj in okoli sebe. Še zmeraj romajo otroci — stari in mladi otroci — vsaj enkrat v življenju k njej v nekem religioznem pričakovanju in veselju. Zdi se, da nanje vpliva vse, kar je silno, mogočno, neumljivo, brutalno...

Japonske črke, ki so pravzaprav kitajskega izvora, brane po stari kitajsko-japonski navadi od zgoraj navzdol. Napisano je: Nakata-nin-gyee, po naše: punčka. V tem tradicionalnem umotvoru se zrcali staro japonsko mišljenje: žena je le punčka, to je sredstvo brez samostojne vrednosti; v središču življenja, v kolikor je lepa, mična, ponižna in zmožna roditi otroke, ko je poročena.

Bolj konkretno rečeno: ko je poročena, se mora osredotočiti na otroke, mož pa se bo še nadalje zabaval z drugimi ženami, pri čemer mora njegova prava žena ponižno molčati.

Japonska duša, bi mogli dati naslov sliki. Foto: Takao Honazaki, Shizuoka. Kot vidite, sem navedel fotografa, ki jo je posnel za Katoliške misijone. Je pogan, a dober človek, še mlad in ga je žena po nekaj mesecih poroke zapustila. Pravijo, da ga je zapustila pod pritiskom tiranske tašče... Ali ne kaže slika podobno trpeče duše? Na zunaj predstavlja obalo v pokrajini Shizuoka, skoraj sredi Japonske. Tudi v trpljenju tega mladeniča se nekaj svita. Obroč je prebit, zavest osebne neobjenosti se poraja: da, zavest „neobjenosti“.

Vrt s tolmunom. Vrt v poletni palači enega izmed japonskih srednjeveških velikašev v pokrajini Hiroshima.

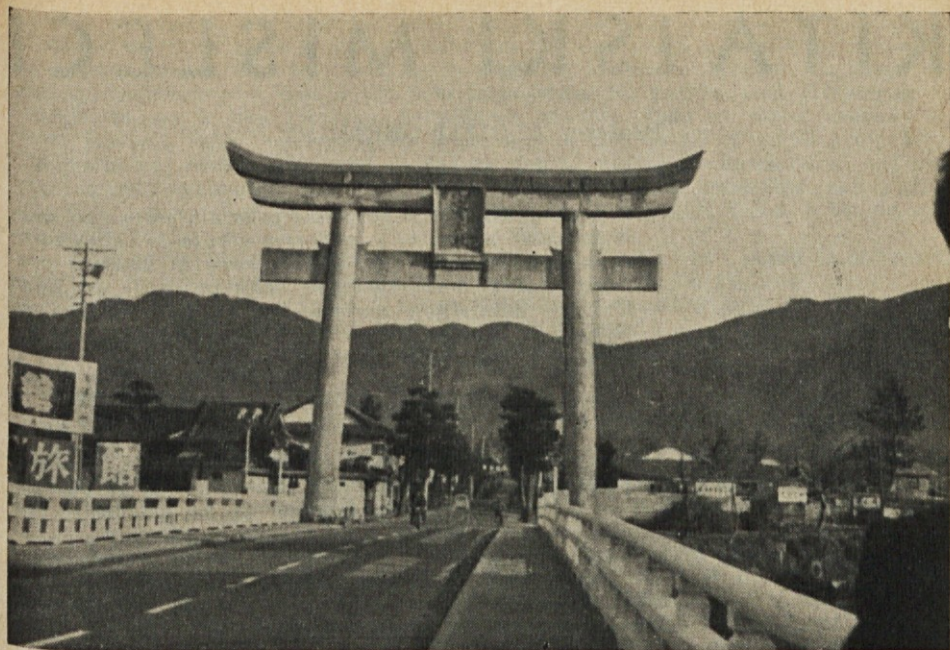
Koliko zgodovinskega časa je popljenega v tem tolmunu!

Japonci imajo čudovito sposobnost, da vključijo moderne pridobitve v starodavni sistem življenja. Ko bi mi, misijonarji, bili zmožni pokazati jim najbolj moderno silo: krščanstvo, preizkušeno v dvatisočletnem roku.

Vhod k bogovom. Vhod v Pot bogov v Izumi je to. Šintuistična navada je, da postavijo v znamenje poti k svojim hramom neke vrste „slavolok“, ki ga imenujejo tori. Šinto svečeniki vedno znova poudarjajo belo barvo, čistost srca... Naj jim Kristus podari pravo lepoto srca, ko so tako pripravljeni zanjo!

In končno misijonar sam na eni svojih misijonskih pustolovščin med dvema japonskima katoličankama v divjih gorah pokrajine Nogano. Obe gospe sta pridni sodelavki misijonstva, v zgled premožnim drugod v svetu.

KITAJSKI MISLECI

Profesor ALOJZIJ GERŽINIČ

V prejšnji številki je razprava pokazala glavne tri smeri kitajskih mislecev. V njihovem učenju je veliko zdravega in dobrega. Na podlagi naukov iz kitajske pravadnine so se misli razvijale dalje in vodile družabno življenje kitajskega naroda. Saj misleci, ideologi so tisti, ki dajo celim dobam osnovni ton. Brez njih bi tudi kitajske zgodovine razumeti ne mogli.

(Op. uredništva)

Kakor so Konfucija primerjali s Sokratom, tako so Mengceja zaradi idealističnega značaja njegove filozofije primerjali s Platonom. Aristotelu pa je po svojem realizmu podoben Sün-ce (298-230 pr. Kr.). Študiral je na znameniti šoli Vrat, potem je bil v državi Ču upravitelj mesta Lan-ling. Tu je pokopan.

Od njegovih del se je ohranilo 32 poglavij; nekatera od teh so pozneje vrinjena v zbirko. Bil je velik občudovavec Konfucija. Nasproti Meng-ceju je imel človeško naravo za zlo, zakaj strasti potiskajo človeka v samoljubje in uživanje. Če hočeš torej postati dober in sposoben za skupno življenje, moraš naravi delati silo; za to je potrebna vzgoja in so potrebni zakoni. Človeško naravo primerja Sün-ce krivenčastemu drevesu, ki ga morajo uravnjavati roke in utrjevati podporniki. Dasi se človeška narava ne spreminja, je vendar Sün-ce dopuščal v davni zlati dobi miru in skladnosti.

Med duševnimi zmožnostmi loči čutne in umske in išče vzroke zmotam. Ker je resnica samo ena, zunanje pa je vse zmotno, ni človek svoboden niti da sam izbere zmoto niti da jo trpi pri drugih. Boril se je proti determinističnim teorijam, med katerimi je njegov sodobnik Zou-čen širil nauk o jin-jangu in o peterih prirodnih gibalih. Nauk o jing-jangu postavlja v tesno zvezo pojave fizičnega in duševnega sveta po neprestanem gibanju obeh kozmičnih, bistveno različnih sil jin in jang. Drugi nauk trdi, da je petero elementov: voda, ogenj, les, kovina in prst, in da vsak od teh nekaj časa v vesoljstvu prevladuje. Zou-čen je učil tudi, da je iz oblike lobanje in okostja mogoče spoznati lastnosti in usodo ljudi. Nasproti temu je Sün-ce ugotavljal, da je človekova usoda odvisna od razumnosti, močnosti in nravnosti.

Razvoj taoističnih naukov

Taoistično šolo sta predstavljala dva misleca: Lie-ce in Džung-ce. O življenju prvega se ne ve skoro nič. Džung-ce (ok. 369-286 pr. Kr.) je s prezirom odklonil mesto v vladi države Ču, da se je lahko ubožen, a svoboden boril z zmotami in zlorabami. Bil je zelo izobražen in duhovit. Zapustil je delo, v katerem se je izkazal kot največji stilist stare Kitajske. Bleščeče je razvil nauk Lao-ceja in ga branil nasproti Konfuciju in njegovim učencem, Mo-tiju, sofistom in pravnim formalistom.

Začetku (tao) pripisuje Džuang-ce vse prilastke božanstva. V začetku je bival samo Tao, Eno, brez oblike in čutom nedojemljiv. Iz njega izhajajo vsa bitja in njih ustaljeni zakoni, kar je bilo delo Te-a, emanacija Tao-a. Te deluje na dva načina, kot jin in kot jang. Vse je čudovito urejeno in v neprestanem preoblikovanju. Edina prava znanost je vedeti, da je vse eno. V spanju se duša spet

spoji z enotnostjo, budna pa loči svoj jaz od ostalih bitij, resnico od zmote, življenje od smrti. A to je le utvara. Zakaj ni različnih bitij, ni razlik ne nasprotij, ni dobrega ne zla. Mir je v tem, da se podvržeš odredbam Začetka. Ta ureja verigo preoblikovanj in ostaja pri tem brezoseben. Ni razlike med življenjem in smrtjo, to sta le dva trenutka kozmičnega razvoja. Zato ob smrti znancev ne smeš žalovati, rajši bodi vesel. To je Džuang-ce tudi storil ob smrti svoje žene. Predvsem naj človek išče miru — naj ne deluje, naj se ne vmešava in naj ima zgolj splošno zanimanje. Modrec je nasproti drugim ljudem brezbrizen, zatira strasti, ljubi samoto. Največ, kar more človek doseči, je poznanje Tao-a, k čemur vodi poznanje sveta.

Li-ce govori obširno o prizadevanju za združenje s Tao in o posebnih čednostih, ki si jih pridobi resnični modrec (taoist), ki živi po načelih taoizma.

Vpliv taoističnega sistema je bil na Kitajskem zelo močan prav do danes. Olajšal je budizmu pot in utrditev med Kitajci in je vtisnil sledove tudi konfucionizmu. Iz taoizma je izšla šola samotarjev, ki so se ukvarjali z magijo in alkemijo, da bi dosegli nesmrtnost.

Taoistični šoli se je pridružil pisec enega poglavij, ki so jih pozneje dodali *Li-cejevemu* delu. Iz fatalizma je zdrknil v hedonizem, hujši od Epikurjevega. Ti nazori se polagajo v usta *Jangdžuju*. Po njem so v človeku vgnezdene štiri želje: po dolgem življenju, po ugledu, po veljavnosti in po bogastvu. Mir uživajo samo tisti, ki se za te stvari ne brigajo in se fatalistično predajajo usodi. Vse na svetu je skrivnost. Bitja se razlikujejo samo v življenju, po smrti se vsa spremane v mrhovino. Življenje je kratko, kaj šele ure uživanja. Zato pa jih je treba izkoristiti in si privoščiti vse, k čemur nas nagibajo zmožnosti in nagoni.

Razvoj pravniške socialne filozofije

Tudi šola pravnikov-filozofov je imela ugledne zastopnike. Največjo slavo je dosegel *Han-fei-ce* (ok. 280-233 pr. Kr.), po katerem je ostalo delo v 55 oddelkih. Bil je učencec *Sün-ceja* in součencec *Li-seja*, ministrskega predsednika države Čin. Kot vladarjev svetovavec je *Han-fei-ce* padel v nemilost; vrgli so ga v ječo in tam si je sam vzel življenje.

Pravniki-filozofi so se delili v tri skupine: ena je postavljala na prvo mesto oblast in silo, druga je pridevala večjo važnost postavam, tretja pa vladarju. *Han-fei-ce* je trdil, da se mora pri vodstvu države družiti vse troje: avtoriteta, metoda in zakoni. Vladarjeva volja se mora vedno ujemati z naravo in namenom bitij, ki jim vlada. Oblastnikom ne gre presojeti, temveč potapljati se v Začetek; ne delovati, temveč pustiti, da On deluje in vodi državo. Proti Konfuciju in *Mo-ti* trdi, da se ne dá vladati s krepostjo, zakoni in običaji preteklosti. Krepost in vljudnost nista zadostni za preprečevanje nereda; predvsem je potrebna strahotna in veličastna sila oblasti. Za vladanje nad ljudstvom sta potrebni dve učinkoviti sredstvi: kazen (smrtna) in plačilo. Tako kot njegov učenik trdi *Han-fei-ce*, da vsi ljudje ravnanjo iz osebne koristi, calo starši. Svobodno tekmovanje se mu zdi uspešno, da tako ljudje več delajo in ostanejo skromnejši; na ta način naraste proizvodnja.

Tehten mislec je bil tudi *Han-fei-cejev* sodobnik *Lü-pu-vei*, skrbnik prvega cesarja Čine: *še-huang-ti-ja*. Najprej je bil trgovec, končno pa vsemogočni minister. Vse kaže, da je l. 237 pr. Kr. napravil samomor. Odobrava *Lao-cejev* nasvet, da naj modrec goji splošno ljubezen do ljudstva. Močno podčrtava važnost pouka in zagotavlja, da se z njim okrepi človekova pravnost, medtem ko so neuki ljudje nepopolna bitja. Preden pa se začne s poukom ljudstva, mu je preskrbeti hrane in ugodnih življenjskih pogojev.

Strasti so človeku prirodene, a jih je treba brzdati. V „preprosti, zdravi in moralni“ glasbi je videl mogočno vzgojno in socialno sredstvo.

Država mora imeti močno vojsko, zato da dobi ugled, pa tudi da kroti kneze, ki ne bi slušali cesarja ali ki bi delali podložnikom nasilje.

KONFUCIJ

Iz kitajskih pravljic

Ko je bil rojen Konfucij, se je pojavil Kilin (pravljica enoroga žival) in izpljunil nefritov kamen, na katerem je bilo napisano: „Sin vodnega kristala, nekoč boš nekronani kralj.“

Doraščal je in je bil visok devet čevljev. Bil je črn in grdega obraza. Oči je imel izbuljene, nos zavihan. Ustnice mu niso zakrivale zob in v ušesih je imel velike odprtine. Pridno se je učil in bil izveden v vseh rečeh. Tako je postal svetnik.

Nekega dne je s svojim najljubšim učencem Jen Hujem prišel na najvišji vrh Velike gore. Z vrha se mu je odpiral pogled do Jangcekianga na jugu.

„Ali vidiš,“ je rekel Jenu Huju, „kaj je tista stvar, ki se blešči pred vrati mesta Vu?“

Jen Hu je natanko gledal tja in napenjal oči, nato pa dejal: „To bo kos bele tkanine.“

„Naka,“ je rekel Konfucij, „bel konj je.“

In če si natanko pogledal, je bilo res tako. Velika gora je sicer oddaljena od glavnega mesta Vu tisoč milj in da je Konfucij iz take daljave prepoznal belega konja, kaže, kako bister pogled je imel. Jen Hu mu še zdaleč ni bil enak; vendar je vsaj še videl nekaj belega. Zato ga imenujejo drugega svetnika.

Ko se je Konfuciju bližala smrt, je knez Lu na lovu ujel Kilina, zatem so ga ubili. Kilinu, ki se je bil pojavil ob Konfucijevem rojstvu, je njegova mati navezala rdečo nit okrog roga. Mrtvi Kilin je imel to nit še zmerom okrog roga.

Ko je Konfucij to slišal, je planil v jok: „Moj nauk nima nobenega uspeha! Le kaj še počneš tu? Umreti bom moral.“

Zakaj Kilin se prikaže samo tedaj, če živi na zemlji velik mož. Tistikrat je Konfucij ravno pisal svojo knjigo „Razcvet in propad držav“. Ob tem dogodku je pa odložil pero in dela ni nadaljeval.

Nekoč se mu je tudi sanjalo, da sedi v svetišču med dvema srednjima stebroma. Tedaj je rekel enemu svojih učencev: „Moral bom umreti.“ Nato je spesnil pesem:

*Velika gora se podira,
sleme strehe se lomi.
Modri se pelje tja.*

Nato je legel na posteljo, zbolel in umrl.

Tako ni vedel samo, kako mu bo v življenju, ampak tudi kaj bo po njegovi smrti. Sanje, v katerih je videl samega sebe sedeti med dvema glavnima stebroma v svetišču, so prerokovale češčenje, ki ga bo deležen v poznejših stoletjih.

misijonsko zaledje

SLOVESNOST DVEH MISIJONSKIH DELAVCEV V KANADI

V Torontu je bil letos posvečen v duhovnika g. **France Turk**. Že v taborišču je bil znan kot vnet misijonski delavec. Ko je prišel v Kanado, je prevzel poverjenišvo Katoliških misijonov. Ko se je odločil za duhovniški poklic, se je moral umakniti v študij, da dopolni gimnazijo in napravi redno bogoslovje. Ta čas v njem misijonska misel ni zamrla in upamo, da bo tudi v bodoče ostal prijatelj in sodelavec. Na sam praznik sv. Rešnjega Telesa, 12. junija, je na Slovenskem letovišču daroval prvo sveto mašo za slovenske rojake. Ni je daroval sam, ampak so z njim sodarovali tudi njegovi prijatelji duhovniki ter potem tudi sodelovali pri procesiji sv. Rešnjega Telesa, katere se je udeležilo okoli 4 tisoč Slovencev. Novomašniku kot nekdanjemu misijonskemu delavcu iskreno čestitamo!

Čez štirinajst dni, 26. junija, je v cerkvi Brezmadežne v Torontu slavil srebrno mašo nekdanji kitajski misijonar in sedaj eden največjih podpornikov slovenskih misijonarjev in posebej posrednik podpor za vzgojo domače duhovščine g. **Karel Wolbang C.M.** Ker ima v Torontu veliko prijateljev, je prišel mednje, da v cerkvi in dvorani proslavi 25-letnico posvečenja in nove maše. Ostal pa je v Torontu še do 3. julija, da je vodil na istem Slovenskem letovišču Katoliški dan. G. Wolbangu v imenu misijonarjev, v imenu sobratov v Argentini, pa še posebej v imenu uredništva in uprave Katoliških misijonov in vseh misijonskih delavcev želimo še vrsto zdravih misijonskih let. Sam ve, da ga čaka še veliko misijonskega dela. Zato naj mu Bog daje blagoslov in pomoč, da ga bo izvršil!

K obema jubilejema objavljamo fotografijo, ki so jo prinesli Katoliški misijoni pred kakimi petnajstimi leti, predstavlja pa misijonske delavce iz taborišča v Senigaliji v Italiji na romanju v Rim, pod vodstvom njih voditelja č. g. **Karla Wolbanga**, pred 20 leti.

Od leve na desno: **Sedanji novomašnik France Turk**; izseljenski duhovnik dr. **Franček Prijatelj**, zdaj v Nemčiji; **Rado Krevs**, ki si je ustvaril družino v Argentini in zdaj živi v Kanadi; č.g. **Wolbang CM**, **srebrnomašnik**, ki je bil tedaj še svetni duhovnik in je malo po tem vstopil v misijonsko družbo sv. Vincencija Paveškega; ena znanih sester **Maroltovih**, zdaj vdova **Marinova** v Argentini; **Vida Bedenčič**, živeča v Argentini; **Edita Makovec**, zdaj poročena **Pip**, ki živi z družino v Argentini.

V ospredju čepi zdaj duhovnik č.g. **Franc Grom**, ki deluje med domačini v Argentini.

NOV SLOVENSKI MISIJONAR

Brez slovesov je nenadno odšel iz Argentine jezuit p. **LOVRO TOMAZIN**, naš najnovejši misijonar. Odpotoval je 24. junija v Indijo, kjer se bo posvetil najprej študiju in potem odšel na misijonsko delo v Zambijo (Afrika).

Misijonar je bil rojen 27. oktobra 1930 na Krki na Dolenjskem. Leta 1945 je s svojimi starši odšel v Argentino. Živijo v San Justo, predmestju Buenos Airesa. G. Tomažin se je udeleževal v slovenskih mladinskih organizacijah in bil leta 1955 predsednik Slovenske fantovske zveze. Odločil se je za duhovniški poklic in odšel v bogoslovje v „Adrogué“, znano ustanovo, ki jo je z vso ljubeznijo podpiral pokojni škof Rožman. Leta 1963 je bil posvečen, a kmalu vstopil k jezuitom, z željo da bi mogel oditi v misijone. Ta želja se mu je izpolnila. Novemu misijonarju želimo srečno pot in še bolj: plodovitega dela v misijonskem področju. Smemo upati, da bo Zambija postala nam Slovencem čez čas tako znana in priljubljena misijonska dežela, kot je bila desetletja dolgo Bengalija? Bog daj! Upamo, da se nam bo novi misijonar kmalu oglasil, da bomo mogli z misijonskim narju želimo srečno pot in še bolj: plodovitega dela na misijonskem področju. prijatelji spremljati njegovo misijonsko pot. Misijonskim prijateljem po svetu, zlasti onim v Argentini, ki ga dobro poznajo, pa ga priporočamo v molitev.

IN NOVA MISIJONARKA

Kakor poročamo na drugem mestu, v pismih m. Ksaverije Lesjak OSU iz Transvaala v Južni Afriki, je dospela v tamkajšnje uršulinske misijone naša primorska rojakinja s. *Glorija Škrlež OSU*, ki zdaj večino časa žrtvuje za študij, kajti mora položiti še enkrat vse izpite, da ji krajevne oblasti priznajo profesorsko diplomu, ki ji je potrebna za poučevanje na tamkajšnjih uršulinskih misijonskih šolah. Ze pa ima tudi možnost misijonskega sodelovanja, ker poučuje verouk na uršulinski gimnaziji v Randfonteinu. Novi misijonarki želimo veliko božje pomoči v misijonskem poklicu in jo zagotavljamo naših molitev v ta namen! Upamo, da bomo mogli slovenskim misijonskim prijateljem tudi o tej misijonarki kaj več poročati v kratkem.

po misijonskem svetu

EVANGELIJ V PLESU IN MUZIKI

Že svetovno je postal znan misijonar Jurij Proksch SVD, ki ja iskal označnanju evangelija nov izraz, dostopen indijskim masam. Mnogi misijonarji so zmajevali z glavami. Ko pa je na marijanskem kongresu nastopil s 300 ple-savci in tisoč pevci, je po prireditvi stopil na oder kardinal Gracias in rekel: „To je eden ponosnih trenutkov v mojem škofovanju. Ta prireditev je dokazala, da znamo mi katoličani pokazati krščanske skrivnosti na tako učinkovit način v indijskem slogu“.

Prokschu je beseda dala pobudo. Dolga leta je študiral indijske pridigarje, poslušal narodne pesmi, jih začel prepevati, jim dodajal krščansko besedilo. Preje je imel občutek, da ga nihče ne poslušaja; zdaj so ga čisto hindujske skupine vabile, da jim je pel krščanske himne. Od tod dve veliki zamisli: skupinske igre z narodnimi plesi in narodno pesmijo na marijanskem in evharističnem kongresu. Še več: organiziral je svoj center, „Ashram“ imenovan, kar v sanskrtu pomeni „sveto mesto“. Tu izdelujejo pesmi, himne, balade v indijskem stilu, da z njimi priskočijo na pomoč misijonarjem. Poleg himen izdelujejo programe za indijske plesne drame. In trenutno imajo pred seboj največji program: „Balado o Kristusu“. Vse Kristusovo življenje bodo prelili v indijsko balado, podobno srednjeveškim baladam, ki so jih bardi prepevali na dvorih. Ko so po radiu oddajali prvi tak poizkus, je bilo navdušenje prese-netljivo.

PEKING - TRETJA VELESILA

Oktober 1964 je bilo v Pekingu nad 3.000 izbranih gostov iz 80 dežel. Praznovali so 15. obletnico komunistične kitajske republike. Gostje so prišli večinoma iz Afrike, Azije in Latinske Amerike. Profesor Rawalpini, ki se po-

sveča temu vprašanju, trdi: „Moč Pekinga je v tem, da dobiva trdno oporo od tako imenovanih neodvisnih in levo nagnjenih držav Afro-Azije in Latinske Amerike. Čuenlaj je leta 1963-64 hodil po Afriki in si pridobival prijateljev. Do zadnjega je v afriških in azijskih državah Peking bil vodilna sila. Toda v zadnjem letu se je v mnogih afriških državah to prijateljstvo začelo krhati. „Kitajska kolonizacija“, ki so jo afriški narodi zaslutili za vsemi temi prijateljskimi manevri, jim ne gre v račun. Saj se komaj izvijajo iz evropske in le počasi grade svojo svobodo. Seveda bo Peking vse poizkusil, da ohrani in še utrdi to prijateljstvo, ki naj poveže Azijo, Afriko in latinsko Ameriko (Kuba je center) v enoten blok proti ruskemu in evroameriš-kemu. Tudi s temi tokovi mora računati misijonsko delo.

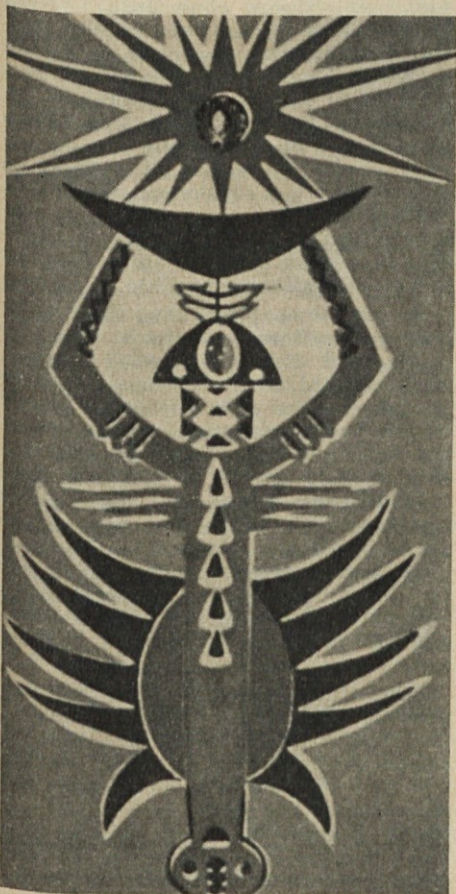
HONGKONG

Od leta 1841 je angleška kolonija. In kitajski komunistični režim nima namena, da bi jo uničil, ker je končno tudi njim potrebna dolarska deviza. Hongkong je le malo večji od Berlina (1015 kvadratnih kilometrov), pa ima okoli štiri milijone ljudi. Evropejcev je 30.000, Kitajcev pa 3.800.000, od teh milijon in pol beguncev iz rdeče Kitajske. Pretežno je to industrijsko mesto: ima 6.000 tovarn z 280.000 delavci. Ob-lasti zahtevajo, da imajo vse šole verski pouk, pa naj bo budistični, judovski ali katoliški. Zato tudi daje materialno podporo katoliškim in drugim privatnim šolam. Po tem je razumljivo, da je kar 200 katoliških šol v Hongkongu. Obiskuje jih 130.000 učencev. Vzgoja je odlična. Preko šole, s katero sodelujejo starši, žele utrditi družinsko življenje, da bodo mogli iz te generacije zrasti zgrajeni ljudje, ki bodo kos nalogam, ki jih čakajo v bodočnosti; saj je samo nekaj kilometrov proč rdeči kitajski zid.

PRVI FESTIVAL AFRIŠKE UMETNOSTI

Festival je bil zamišljen v svetovnem merilu. Je prvi te vrste. Izbrali so Dakar, kjer še danes nespremenjeno čuvajo „hišo sužnjev“, od koder so jih vlečili v Ameriko. Prav tu so hoteli pokazati, da imajo Afrikanci svetu nuditi nekaj prav svojega. Od nekdanjih sužnjev so se povzpeli tako visoko, da morejo pokazati svetu svojo afriško kulturo. V ta namen so prišli iz vseh koncev sveta. Prišli so pevci „spirituals“ iz Amerike, prav od tod plesne skupine, prišli so tudi iz vseh afriških

Simbol festivala v Dakarju

Predsednik Senghor

predelov: Konga, Liberije, Etiopije, Maroka, Jamaike in od drugod. Na programu je bila umetniška razstava, narodni plesi, literarni večeri, film, odprli so gledališče „Narodni teater“. Vodil je senegalski pesnik predsednik Senghor, v organizaciji pa je pomagal kamerunski jezuit P. Mveng, sam umetnik.

NARAVA DIALOGA

To delo bo izšlo v avgustu. Namen je, pokazati osnove dialoga med krščanskimi skupinami. Ta dokument pripravlja „mešani odbor“, ki je imel svoje zasedanje letos v prvi polovici maja. Ta odbor sestavlja 14 članov, so katoličani in predstavniki posameznih verskih skupin, ki naj bodo delovni most med katoliško Cerkvijo in Svetovnim svetom cerkva. V tem odboru sta najbolj vidni osebi Msgr. Willebrands, tajnik Tajništva za zedinjenje na katoliški strani, in Hooft, tajnik Svetovnega sveta cerkva. Delo dialoga ni lahko, a temeljito napreduje. In prav ta odbor pripravlja teren za uspešen dialog.

naši misijonarji pišejo...

Najnovejše iz Konga nam poroča BR. KAREL KERŠEVAN v pismu z dne 31. marca 1966:

„Odkar imajo vajeti v rokah vojaške osebnosti, se nam zdi, da gre le na boljše. Prav za prav je o zboljšanju morda še prezgodaj govoriti, a že to je veliko, da ne drčimo več navzdol. Zdaj se zelo poudarja štednja in načrtna proizvodnja, da bo na čem graditi tudi gospodarsko in finančno samostojnost; dovolj da je bilo že beračenja po svetu. Med drugim je vojaška oblast določila, da so odslej mesečni prejemki parlamentarcev 45.000 frankov namesto 180.000 (plača, kakor so si jo svoj čas samovoljno odmerili). Prizadeti pa tega niso upoštevali, nakar je vojaštvo zasedlo vse knjigovodstvo in blagajne in s tem pokazalo, da misli resno. Zaradi štednje in da se gospodarsko zaokrožijo, je bilo število provinc znižano od 21 na 14. Torej ena tretjina upravnih središč manj in s tem toliko manj predsednikov pokrajinskih vlad in njihovih ministrov ter ostalih oblastnikov. Te mere sicer povzročajo pri prizadetih nezadovoljstvo in odpor, a s tem ravno pokažejo, da jim ni za splošni blagor, marveč le za lastne žepe. Treba bo torej zdraviti Kongo tudi po moralni plati.

Iz najbolj notranjih, odročnih krajev prihajajo glasovi o vedno težjem in kritičnem zdravstvenem stanju prebivalstva. Ni zdravil, bolniško osebje ne dobiva plače, ker oblast pozablja nanj. Mnoge bolezni, ki so bile preje kontrolirane ali popolnoma odpravljene, se zopet pojavljajo. Vsa zgradba pred petimi leti obstoječega javnega zdravstva je sedaj na tleh, tako pravi poročilo. Zato gobavost ni več sistematično zasledovana in nadzorovana; isto velja za spalno bolezen, ki so za njo v prejšnjih časih izumirale cele vasi. Širijo se spolne bolezni in tuberkuloza grozi postati najbolj nevarna bolezen naše dežele. Tudi raznih smrtno nevarnih koz se ni mogoče ubraniti, če ni cepiva...“

Od M. KSAVERIJE LESJAK OSU iz Randfonteina v Južni Afriki imamo iz enega leta nazaj precej pisem s te mile, za vse zanimivimi novicami:

Oktober lanskega leta so misijonarko predstojniki poslali na počitnice: O tem piše:

„Novi naslov tu zgoraj naj vas ne moti, ker velja samo do jutri. Sem trenutno na vzhodni obali Južne Afrike, 70 km južno od svetovno znanega pristanišča Durban, in uživam že 11 dni počitnice. Sestre „Usmiljenja“ so letos zgradile tu neke vrste samostan — letovišče za redovnice vseh vrst. Predstojniki so tudi štiri sestre iz naše postojanke poslali semkaj na počitek. Po 13 urah vožnje z avtobusom smo bile na obali, kjer nas je pa zajela gosta megla in nas blagoslavljal dež, tako da smo se šele ob 8 zvečer lahko znašle v našem počitniškem zatočišču.

Hiša stoji na griču blizu obale sredi bujnega rastlinstva in drevja. Klima je poltropska. Polno je nasadov banan, sladkornega trsa in podobnega. Zemlja je rodovitna in vode nikdar ne zmanjka, torej pravo nasprotje suhemu Transvaalu. Zavod ima kakih 30 sob, dve dolgi sončni verandi, ki strmita v lepoto Indijskega oceana, in lepo, preprosto kapelico. V bližini je samostan kapucink, ki imajo Najsvetejše izpostavljeno brez prestanka podnevi in ponoči. Tako imamo priliko za pogoste ure čiščenja, pri katerih tudi slovenske misijonske prijateljke vključujem v moje proučevanje evharističnemu Kralju.

Jutri zjutraj navsezgodaj se spet odpravimo nazaj proti našemu Transvaalu in po jutrišnjem začnemo z zadnjim četrletjem letošnjega šolskega leta. Po triletni borbi nam je končno mestna občina odločila kos zemlje za šolo, in sicer tik ob pokopališču. Lega sicer ni najbolj privlačna, a tolažilo nas je, da nam mrtvi ne bodo delali nemira in kradli. Toda višja oblast v Pretoriji to pot ni odobrila tega terena za šolo in tako

smo se spet znašle pri starem in akti so romali nazaj na ministrstvo...

V januarju bodo naši predstojniki odprli novo postojanko — šolo v predmestju Johannesburga v nadomestilo za Roodeport. V kratkem pride med nas nova slovenska misijonarka, uršulinka m. Glorija Škrlj.“

O božiču leta 1965 je misijonarka že poročala marsikaj lepega, zdaj pa lahko dodamo še poročilo o uspelem božičnem sestanku učiteljstva tistega misijona in okoliških:

„Povabile smo vse učiteljstvo naših treh misijskih šol, ki vztrajajo pri svojem delovanju med našo mladino kljub temu, da prejemajo samo tričetrtinsko plačo. Prišlo je 17 učiteljev in učiteljic ter 8 zamorskih sester iz družbe Pomocnic sv. Angele, ki je nova škofijska kongregacija pod vodstvom naših sester. Tem se je pridružilo še 5 soester z naših sosednjih postojank in pa — 12 nenajavljenih in nepovabljenih, a vseeno dobrodošlih črnih učiteljev. Najprej je vse zbrane nagovoril domačinski duhovnik in jih navdušil za šolski apostolat, nato je bilo božično kosilo, nato pa predavanje o razmerah v Kongu. Naša provincijalka je bila namreč tam preteklega meseca julija na pedagoškem zborovanju. Veliko zanimivega nam je pokazala in povedala, pa tudi žalostne stvari. V občudovanje krasnega slapa na reki Kongo je na primer kaj žalostno dirnila novica, da so prav preko tega slapu nasprotniki vrgli v globino in v deročo reko mnogo misijonarjev in misijonark ter laikov. Pa nas tolaži za vest, da tudi za ta del Afrike in za te čase velja, da je kri mučencev seme novih kristjanov.“

Vsa naslednja misijonarka poročila so že iz letošnjega leta:

„Zadnje dni nas je marsikaj prizadelo: kar štirje naši katoličani so doživeli smrtno nesrečo in še en drug je umrl naravne smrti — vsi v enem tednu. Nadškof Whealen, ki je tako dober do nas in je ustanovil gori imenovane „Pomočnice sv. Angele“, se je na škofovski konferenci zgradil... Take nagle smrti pretresejo...“

Pravkar sem se vrnila z misijona. Napotila sem misijonarju skupino 8 od-

raslih katehumenov k spraševanju. Na praznik sv. Jožefa bodo krščeni in v nedeljo bodo skupno z našimi šolarji — prvoobhajanci prejeli tudi oni prvo sv. obhajilo. Imam še dve skupini katehumenov — odraslih in pa 3 skupine otrok, ki bodo pripravljeni malo kasneje. Odrasli so večinoma že stari ljudje, ki ne znajo ne brati ne pisati in gre zato pouk le počasi naprej ter terja veliko potrpežljivosti. Razložim novo resnico, nato sedim z njimi in se počasi učimo najpreprostejših molitev. Znajo napraviti že znamenje križa in moliti Oče naš. Za dve ali tri vrstice potrebujem vsaj pol ure. So preprosti in skromni v svojem zadržanju kot otroci in rada jim pomagam, da vsaj ob 11. uri svojega življenja zadobe vstopnico za v večno domovino.

Šole še zdaj nismo pričeli zidati in tudi dovoljenja še nismo dobili. Gremo že v četrto leto čakanja... Vedno najdejo kako oviro, ki jo lepo odenejo v dekret. Tudi nova naša misijonarka s. Glorija Škrlj je čaka v Londonu na dovoljenje za vstop v to deželo, ki se boji „rimske nevarnosti“, kot pravijo...

Pred tednom dni sem prejela preko č. p. Kladnika 50 dolarjev za s. Brigito in 150 za mene. Dva dni kasneje sem lepi denar zamenjala v naš denar in naslednji dan sem že krenila v Krugersdorp, da s. Bregar izročim njen delež. Vesela je bila vašega spomina in darila. Pomaga v kuhinji in streže bolnim in je vedno zadovoljna. Sprejmite tudi mojo srčno zahvalo za vašo plemenito pomoč nam, misijonarjem in misijonarkam. Moje skromne molitve in molitve naših vernikov ter naših malih naj kličejo božji blagoslov nad vse dobrotnike! Vaš sedanji dar bomo porabili za nabavo nove zakristijske omare v naši novi cerkvi. Dosedaj sem prenašala potrebne bogoslužne obleke in stvari za vsako mašo posebej tja in nazaj sleherno nedeljo. Kadar dežuje, je res težko. Ko dobimo omaro, bo veliko lažje.“

V pismu iz aprila nam misijonarka poroča veselo vest, da je nova slovenska uršulinska misijonarka že dospela na misijsko polje:

„Sr. Marija Glorija je končno le prispele. Ker njenih akademskih naslovov in spričeval tu doli ne priznavajo, je

morala takoj spet začeti s študijem. Najprej mora ponoviti maturo, potem pa še učiteljske. Vsako sredo bo prišla na pomoč v moj misijon. Prevzela je že verouk na srednji zamorski šoli, ki je v naši bližini. Tako se bo že v začetku vsaj malo misijonsko udeleževala. Svetovala ji bom, da se vam sama predstavi in piše, in ako bo mogoče, vam pošljem tudi njeno sliko.“

Iz Keimoesa, tudi v Transvaalu v Južni Afriki, nam piše oblatinja S. VINCENCIJA NOVAK, zahvaljujoč se za poslano ji denarno pomoč:

„Zelo sem vam hvaležna, kajti v misijonih je revščina navadno zelo velika. Pred nekaj tedni nam je na primer oblast poslala 6 skoraj nagih otrok. Žena je obglavila moža vpričo otrok, od katerih najmanjši niti ne zna govoriti, največji pa ima 13 let. Nobeden od njih še ni prestopil šolskega praga. Naša prva skrb je bila otroke osnažiti in obleči, poiskati zanje prostor in postelje, kar ni bilo lahko, ker je naš misijon že itak prenapolnjen. Mater bodo najbrže smrtno kaznovali ali pa bo dolga leta preživela v ječi. Kam naj gredo ubogi otroci?! Kar obdržati jih bomo morali... Zato nam Vaši darovi tako prav pridejo in z otroci molimo za dobrotnike.

Po prvem sv. obhajilu v Kakamasu

Drugače se misijonsko delo v Keimoesu in okolici kar lepo razvija. 8. maja smo imeli veliko slavnost: 80 krstov, 147 prvih svetih obhajil in 151 birmancev. To je bil naš lep dar škofu. Bil je silno vesel in ponosen na naš misijon, ki ima tako lepe uspehe, dasi smo za vse delo samo tri sestre in trije misijonarji, ki imajo pa na postojankah po deželi še veliko več dela. Samo notranjih gojencev imamo 130.“

Tudi oblatinja S. ELIZABETA POGORELC deluje na bližnjem misijonu, pa v isti deželi že kakih 30 ali več let. V letošnjem letu smo prejeli že vsaj tri pisma od nje, iz katerih povzemamo sledeče vesti:

„Preteklo leto nas je obiskovalo s križi. V avgustu je umrl naš škof, ki je bil preje že deset let napol hrom. Oktobra je Bog poklical k sebi eno naših sester, učiteljico, po rodu iz Švice, ki je poučevala na našem sosednjem misijonu. Ker niso mogli dobiti druge pomoči, sem jim šla jaz pomagat do konca šolskega leta v decembru 1965. To šolo mi vzdržujemo in so nam protestanti zelo zavistni radi nje. Oni imajo namreč v istem kraju državno šolo, ki jo pa obiskuje le 20 otrok, dočim imamo na naši čez 200 mladine, ki jo poučujejo 4 učitelji in ena naših sester domačink. Pri nas je še zelo v ozračju napetost med protestanti in katoličani, ker onim ne gre v račun, da v protestantski deželi katoliške šole tako uspevajo.

Letos 7. julija smo doživeli prvi sad naših skupnih misijonskih prizadevanj, zadnjih dvajset in več let: prvi domači duhovniški poklic je dozorel in bil posvečen v mašnika. Rojen je bil v Matyeskloofu, kjer imamo našo edino srednjo šolo za mešance, kar je tudi on. John je na njej napravil desetletni študij z odliko, postal učitelj, nekaj let poučeval, potem pa šel nadaljevat študije v Ameriko, kjer je vstopil v našo moško vejo družbe oblatov sv. Frančiška Saleskega, napravil noviciat in zaobljube. Pred posvečenjem je napravil pri nas desetdnevne duhovne vaje. V Matyeskloofu imamo še tri študente v malem semenišču. Molite, da vztrajajo in dozore.

Misijon oblatinj sv. Frančiška Ksaverija v Kakamasu (Južna Afrika)

Trudimo se tudi za poklice redovnic. Letos smo z našega misijona poslali dve domačinki v naš novicijat v Kelenhof.“

V naslednjem pismu se misijonarka zahvaljuje za denar, ki smo ji ga zanj in za sestre poslali iz sklada 1965:

„Naša družba praznuje 16., 17. in 18. aprila v Iroyes pri Parizu, kjer je tekla njena zibelka, stoletnico ustanovitve. Imenuje se Kongregacija oblatinj sv. Frančiška Saleškega. Po misijonih bomo stoletnico praznovali s tridnevnici. V Iroyesu bodo pa velike slavnosti, kajti vse to industrijsko mesto pozna oblatinje. Tam naše sestre vzgajajo žensko mladino v različnih šolah in ustanovah, posebno še med reveži in ubožnimi. Priporočam vam ob tej priliki v molitev skrb za nove misijonske poklice, ko naše moči vedno bolj pešajo.

Sporočam vam, da sem prejela preko č. p. Kladnika za sestre in zame, in v njih imenu in svojem se vam in vsem darovalcem pristrčno zahvaljujem!

Z isto pošto kot vaš dar pa mi je došlo še posebno lepo presenečenje: Misijonska brata Kerševana iz Konga sta mi poslala za naš misijon 185 dolarjev, češ da nam odstopita to, kar sta preje-

la iz sklada 1965 od vas, ker vidita, v kako veliko večjih potrebah se nahaja naš misijon kot njihov. Bog, kateri vse vidi in vse ve, naj jima bo bogat Plačnik!

Darovi kot tile so nam v veliko pomoč, le žal, da so tako redki. Zdaj, ko imamo vodnjak, ki je pa šele na polovico plačan (stal je okrog 1.000 dolarjev), začenjamo misliti na zidanje hiše božje, ker jo tako kot naši verniki že zelo potrebujemo.“

Od brata VALENTINA POZNIČA iz Glen-Cowija v Transvaalu imamo tudi nekaj novic:

„Pred nekaj dnevi mi je pater Kladnik sporočil, da je prejel zame Vaš dar iz sklada za vse slovenske misijonarje. Najlepša Vam hvala za denar, ker mi zelo prav pride, kajti rad bi si kupil novo kolo, ker starega sem si kupil že leta 1958, tudi z denarjem dobrotnikov, pa imam z njim velike težave, ker je že sila izrabljeno.

Tukaj gre kar po navadi. O veliki noči smo imeli 76 krstov odraslih. Če prištejemo še krste novorojencev kato-

liških staršev, potem vsako leto v cerkvi krstimo kakih 100 duš. Koliko jih pa v naši bolnici krstijo, preden umrjejo, ne vem, le to mi je znano, da veliko malih otročičev kmalu po rojstvu umrje.

Našo šolo nam oblast zaenkrat še kar v miru pusti, vendar v bližnji vasi grade veliko šolsko poslopje in predvidevamo, da bo nova šola v bližini odvzela misijonu veliko učencev.

Mi pa tudi zidamo: V vasi Scoonord smo že leta 1945 postavili malo cerkev, ki je pa med tem postala zelo premajhna, in zdaj zidamo veliko moderno svetišče. Tudi zidamo stanovanjska poslopja za naše zdravnike, zdaj za mladega novoporočenega zdravnika — katoličana. Z njim bomo imeli v naši bolnici že tri zdravnike. Ko smo začeli tu dobro misijonariti, je najprej kar neka

misijonarka začela pomagati bolnikom, kolikor je mogla in znala. Postavili smo malo bolnišnico, ki je pa kmalu postala premajhna in smo zato v letu 1941 postavili večjo, v letu 1953 pa še večjo z okrog 300 posteljami. Ko smo morali namestiti leta 1941 prvega misijonskega zdravnika, je sestra, ki je tedaj vodila zdravstveno pomoč, odšla na drug misijon v Pretorijo. Kasneje se je pa večkrat izrazila, da bi rada v Glen-Cowiewu vsaj umrla, ker je 15 let na tem našem misijonu delovala.

Letos meseca februarja je prišla na tedenski dopust k nam. Že tretji dan dopoldne se je počutila slabo, popoldne ob dveh je bila pa že mrtva, ne da bi zdravnik mogel ugotoviti kak poseben vzrok. Bog jo je uslišal, da je pokopana tukaj, kar si je tako zelo želela.“

Novemu uredniku Katoliških misijonov Francu Sodji CM AD MULTOS ANNOS k njegovi srebrni maši v juliju 1966!

Že kot škofijski bogoslovec je pred 30. leti vstopil v Misijonsko družbo sv. Vincencija Pavelskega iz želje po misijonskem delovanju in poklicu. Kot novomašnik je bil pred 25. leti določen od predstojnikov za bistveno sodelovanje pri družbeni in splošno slovenski misijonski akciji. Da je v naslednjih štirih letih sredi vojnih grozot med nami vzvetela prava misijonska pomlad s Slovensko misijonsko dijaško zvezo, s študijskimi misijonskimi tečaji, z župnijskimi odseki, škofijskim misijonskim svetom itd., je bila predvsem zasluga ideologa novega slovenskega misijonskega gibanja, mladega FRANCA SODJA CM. Slovensko misijonsko akcijo, kot toliko dobrega med nami, so zadeli težki udarci, njega samega pa neizmerno trpljenje. A ni ga strlo, ampak je v njem misijonsko misel in vnemo še povzdignilo. Doživel je veliko uteho, ko je vesoljni cerkveni zbor v celoti potrdil in v vse cerkveno misijonsko delovanje vnesel tiste sveže misijonske ideje, ki jih je današnji naš slavljenec že pred četrto stoletja posređoval slovenskemu misijonstvu. In ko ga je božja Previdnost za 25. letnico mašništva privedla v središče slovenske zamejske misijonske akcije, v Baragovo misijonišče v Slovenski vasi v Argentini, kjer je takoj prevzel duhovno vodstvo v tem misijonskem vzgojnem zavodu in tudi uredništvo tradicionalne slovenske misijonske revije, Katoliških misijonov, ali ne pomeni to, kakor da bi mu s tem sladkim misijonskim bremenom Previdnost hotela nagraditi njegovo petindvajsetletno misijonsko vztrajnost in se ga poslužiti kot pripravno orodje za gojitev nove slovenske misijonske pomladi, ki je pred durmi?

Slovenska misijonska akcija, ki družu v eno družino vse slovenske misijonarje in misijonarke in vse slovensko misijonsko zaledje v zamejstvu, prosi Velikega Misijonarja, naj obilno blagoslovi misijonske napore te nove misijonske moči v Baragovem misijonišču in v slovenskem misijonstvu; srebrnomašniku pa k jubileju iz srca čestita z željo, da bi v čim večji meri doživaljal izpolnjevanje gesla in programa slovenske misijonske akcije: Svet Kristusu, Kristusa svetu!

Lenček Ladislav CM

"KATOLIŠKI MISIJNI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev. "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek: Jure Vombergar

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 500, podporna 1.000, dosmrtna 5.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6,40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.00) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1 ¼ (2 ½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540 Mr. Rudi Knez 679 E. 157 th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 739 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka C.M., 405 Marie Anne East, MONTREAL, P. Q. Za Port Arthur (Ont.) in za vsa ostala srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luksar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabec, Baraga House, 19 A'Beckett Str. KEW, Vic., Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Ad gentes - Dialog sega v globino - Pričevanje krvi - Rdeča groza nad Rusijo - Japonska premišljevanja - Kitajski misleci - Iz misijonskega zaledja - Po misijonskem svetu - Misijonarji pišejo

---

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

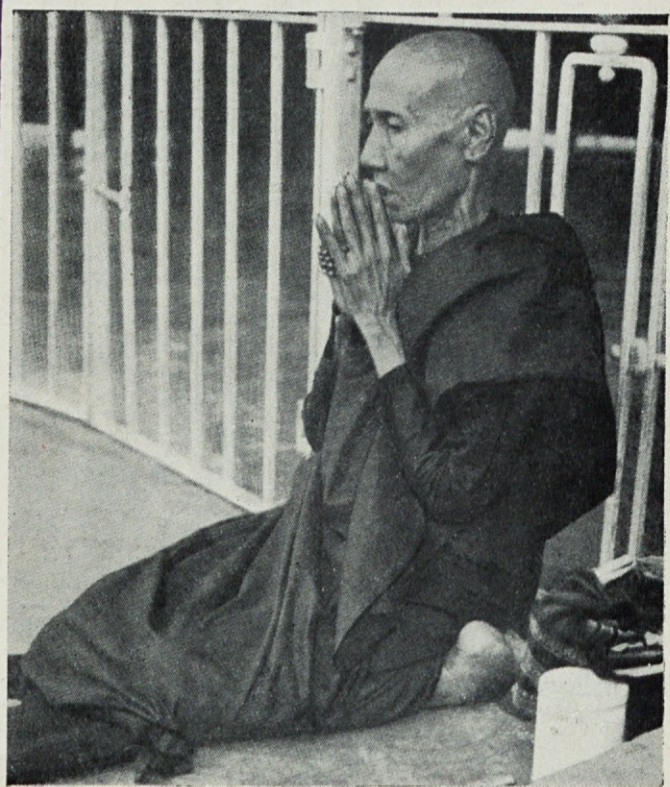

Ciudad
Argentina
No. 10. 20. 26

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 3632

Registro de la Prop. Int. N° 860.346.
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Director responsable, Lenfey Ludmiev,
Buenos Aires.

Slika na prvi strani: Velika Indijska
misijonarka mati Terezija. Slika na
tej strani: Tudi nekristjani molijo.